

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 471/2542

กองทัพบกโจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด มงคล ชัฟฟ ลาย กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14, ป.วิ.พ. มาตรา 271, ป.พ.พ. มาตรา 193/32, ป.วิ.พ. มาตรา 148, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 8, ป.พ.พ. มาตรา 193/12

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 ให้ศาลพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 9 หรือมาตรา 10 ที่จำเลยฎีกาว่า จำเลยมีทรัพย์สินหลายอย่างเพียงพอชำระหนี้โจทก์ได้ แม้จำเลยเพียงจะยกขึ้นอ้างในคำแก้อุทธรณ์แต่เป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน จำเลยย่อมมีสิทธิยกข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาได้ แม้จำเลยมิได้นำสืบพยานมาตั้งแต่ศาลชั้นต้นก็ตามแต่การที่จำเลยเพียงแต่กล่าวอ้างลอย ๆ ได้โดยไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุนให้เห็น จึงไม่มีน้ำหนักให้ศาลรับฟังเป็นความจริง ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษามาตามยอมในคดีแพ่งเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2529 แต่ในวันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาดังกล่าวจำเลยยังไม่ผิदनัดชำระหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอม โจทก์จึงย้ายไม่อาจอาศัยคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษามาตามยอมเพื่อบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 271 ได้ทั้งอายุความในสิทธิเรียกร้องที่เกิดขึ้นโดยคำพิพากษาของศาลที่ถึงที่สุดซึ่งมีกำหนดสิบปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 193/32 ก็ยังไม่เริ่มนับเช่นกัน เนื่องจากมาตรา 193/12 ให้เริ่มนับแต่ขณะที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้เป็นต้นไป หนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมถึงกำหนดที่จำเลยต้องชำระหนี้ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2529 แต่จำเลยผิदनัด โจทก์จึงอาศัยคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษามาตามยอมบังคับคดีได้ ระยะเวลาการบังคับคดีของโจทก์จึงเริ่มนับแต่วันที่ 16 กรกฎาคม 2529 พร้อมกับอายุความในสิทธิเรียกร้องตามคำพิพากษามาตามยอมที่เริ่มนับแต่วันดังกล่าว โจทก์นำมูลหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมดังกล่าวมาฟ้องจำเลยเป็นคดีล้มละลาย เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2539 ยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่จำเลยผิदनัดชำระหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอม โจทก์จึงยังไม่หมดสิทธิร้องขอให้บังคับคดีและสิทธิเรียกร้องในมูลหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมยังไม่ขาดอายุความ โจทก์จึงนำมูลหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมมาฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีนี้ได้ คดีแพ่งซึ่งถึงที่สุดแล้ว มีประเด็นว่าจำเลยเป็นหนี้โจทก์หรือไม่เพียงใด ส่วนคดีล้มละลายเรื่องนี้มีประเด็นว่า เมื่อจำเลยเป็นหนี้โจทก์ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งดังกล่าวแล้ว จำเลยเป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ และสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือไม่ การวินิจฉัยคดีสองเรื่องนี้จึงมิได้อาศัยเหตุอย่างเดียวกัน โจทก์ฟ้องคดีนี้จึงไม่เป็นการฟ้องซ้ำกับคดีแพ่งดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 ประกอบด้วย พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสองมีหนี้สินล้นพ้นตัว ขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาด และพิพากษาให้จำเลยทั้งสองล้มละลาย จำเลยทั้งสองไม่ยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณา ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 2 แผนกคดีล้มละลายพิพากษากลับให้

พิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาด ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 จำเลยทั้งสองฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 โดยโจทก์และจำเลยทั้งสองมิได้ฎีกาโต้แย้งคัดค้านว่าจำเลยทั้งสองเป็นลูกหนี้โจทก์ตามคำพิพากษามาตามยอมในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 654/2529 ของศาลชั้นต้น ซึ่งพิพากษาให้จำเลยทั้งสองชำระเงิน 325,000 บาท แก่โจทก์โดยให้ชำระเป็น 13 งวด งวดละ 25,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จำเลยทั้งสองชำระเงินงวดแรกแก่โจทก์ในวันทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ส่วนงวดต่อไปให้ชำระทุกวันที่ 15 ของเดือน เริ่มชำระวันที่ 15 กรกฎาคม 2529 จำเลยทั้งสองผิดนัดไม่ชำระเงินตั้งแต่งวดที่สองตลอดมา จำเลยทั้งสองยังค้างชำระต้นเงิน 300,000 บาท และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2529 ถึงวันฟ้องเป็นเงิน 224,000 บาทเศษรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 500,000 บาทเศษมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองเป็นประการแรกว่าจำเลยทั้งสองมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ เห็นว่า พยานหลักฐานโจทก์มีน้ำหนักเชื่อได้ว่าจำเลยทั้งสองไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้ ต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าจำเลยทั้งสองมีหนี้สินล้นพ้นตัวตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 8(5) จำเลยทั้งสองมีหนี้สินล้นพ้นตัวตามที่จำเลยทั้งสองไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัวแต่ไม่ได้นำสืบพยานหักล้างจึงฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองมีหนี้สินล้นพ้นตัวส่วนที่จำเลยทั้งสองฎีกาว่าจำเลยทั้งสองมีทรัพย์สินหลายอย่างเพียงพอชำระหนี้โจทก์ได้นั้น จำเลยทั้งสองเพิกจะยกขึ้นอ้างในคำแก้อุทธรณ์ แม้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 ให้ศาลพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 9 หรือมาตรา 10 ข้อเท็จจริงที่จำเลยทั้งสองยกขึ้นอ้างในคำแก้อุทธรณ์จึงเป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนซึ่งจำเลยทั้งสองมีสิทธิยกข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา ทั้งที่จำเลยทั้งสองมิได้นำสืบพยานมาตั้งแต่ศาลชั้นต้นก็ตาม แต่การที่จำเลยทั้งสองเพียงแต่กล่าวอ้างลอย ๆ ว่าจำเลยทั้งสองมีทรัพย์สินพอชำระหนี้โจทก์ได้โดยไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุนให้เห็นว่าจำเลยทั้งสองมีทรัพย์สินตามที่อ้าง จึงไม่น่าหนักใจให้ศาลรับฟังเป็นความจริงได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาว่าจำเลยทั้งสองมีหนี้สินล้นพ้นตัวชอบแล้วปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองต่อไปมีว่า มูลหนี้ตามคำพิพากษาที่โจทก์นำมาฟ้องคดีนี้ โจทก์ไม่ได้ร้องขอบังคับคดีภายในสิบปี นับแต่วันมีคำพิพากษา โดยอาศัยและตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษานั้น เป็นผลให้โจทก์หมดสิทธิที่จะบังคับคดีแล้วหรือไม่ และสิทธิเรียกร้องในมูลหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวขาดอายุความแล้วหรือไม่ เห็นว่า ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษามาตามยอมในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 654/2529 เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2529 แต่ในวันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาดังกล่าว จำเลยทั้งสองยังไม่ผิดนัดชำระหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมโจทก์จึงยังไม่อาจอาศัยคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษามาตามยอมเพื่อบังคับคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 271 ได้ ทั้งอายุความในสิทธิเรียกร้องที่เกิดขึ้นโดยคำพิพากษาของศาลที่ถึงที่สุดซึ่งมีกำหนดสิบปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/32 ก็ยังไม่เริ่มนับเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/12 ให้เริ่มนับแต่ขณะที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้เป็นต้นไป แต่เมื่อถึงกำหนดที่จำเลยทั้งสองต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมงวดที่สองในวันที่ 15 กรกฎาคม 2529 จำเลยทั้งสองผิดนัดไม่ชำระหนี้แก่โจทก์โจทก์จึงอาศัยคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษามาตามยอมบังคับคดีได้ระยะเวลาการบังคับคดีของโจทก์จึงเริ่มนับแต่วันที่ 16 กรกฎาคม 2529 พร้อมกับอายุความในสิทธิเรียกร้องตามคำพิพากษามาตามยอมก็เริ่มนับแต่วันดังกล่าว โจทก์นำมูลหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมมาฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีนี้เมื่อ

วันที่ 12 กรกฎาคม 2539 ดังนั้น ในวันที่โจทก์ฟ้องคดีนี้จึงยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลาสิบปี นับแต่วันที่จำเลยผิดนัดชำระหนี้ตามคำพิพากษาตามยอม โจทก์จึงยังไม่หมดสิทธิร้องขอให้บังคับคดีและสิทธิเรียกร้องในมูลหนี้ตามคำพิพากษาตามยอมยังไม่ขาดอายุความ โจทก์จึงนำมูลหนี้ตามคำพิพากษาตามยอมมาฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีนี้ได้ปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองประการสุดท้ายมีว่าโจทก์ฟ้องคดีนี้เข้ากับคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 654/2529 ของศาลชั้นต้นหรือไม่ เห็นว่าคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 654/2529 ของศาลชั้นต้นซึ่งถึงที่สุดแล้วนั้น มีประเด็นว่าจำเลยทั้งสองเป็นหนี้โจทก์หรือไม่เพียงใด ส่วนคดีนี้มีประเด็นว่า เมื่อจำเลยทั้งสองเป็นหนี้โจทก์ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งดังกล่าวแล้ว จำเลยเป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ สมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือไม่ การวินิจฉัยคดีสองเรื่องนี้จึงมิได้อาศัยเหตุอย่างเดียวกัน โจทก์ฟ้องคดีนี้จึงไม่เป็นการฟ้องซ้ำกับคดีแพ่งดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 ประกอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 เมื่อจำเลยทั้งสองไม่นำสืบพยานให้เห็นว่า จำเลยทั้งสองอาจชำระหนี้ได้ทั้งหมด หรือมีเหตุอื่นนอกจากที่ศาลฎีกาวินิจฉัยมาแล้ว อันจะเป็นเหตุที่ไม่สมควรให้จำเลยทั้งสองล้มละลายจึงขอที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 จะพิพากษาให้พิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดพิพากษายืน

องค์คณะ

อภิศักดิ์ พรวรชिरาภา · สมปอง เสนเนียม · พิชัย เตโชพิทยากุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/471/2542>